

JAARVERSLAG

2019

.....
Transgender Netwerk Nederland

SUPPORT
Trans
PEOPLE

INHOUD

- Inleiding 2
- Doel & strategie 3
- Informeren, agenderen & vertegenwoordigen 4
- Netwerk & platform 13
- Ondersteunen & begeleiden 15
- Organisatie 21
- Financiën 23

INLEIDING

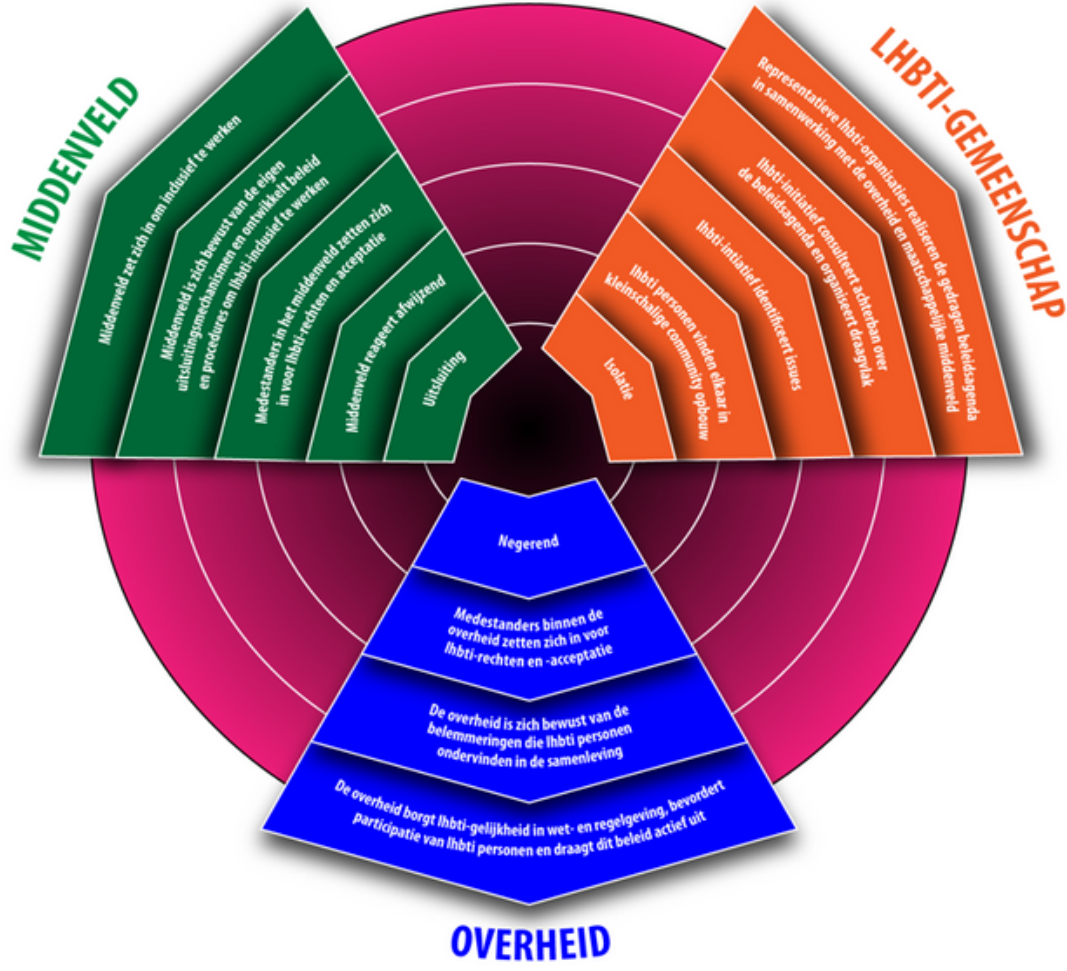

2019 was het jaar waarin de Nederlandse wet klip en klaar ging aangeven dat transgender (en intersekse) personen niet gediscrimineerd mogen worden. Op 12 maart stemde de Eerste Kamer voor het verbod in de Algemene wet gelijke behandeling en op 1 november trad de wet in werking. Daarmee kwam Nederland weer in de top 10 van Europese landen waar LHBTI-mensenrechten goed geregeld zijn. Ook de strafwet lijkt te gaan volgen. Zo onderzoekt de minister het wettelijk beschermen van transgender personen tegen groepsbelediging om zo ook hatespeech tegen transgender personen strafrechtelijk aan te kunnen pakken. Maar er moet nog meer gebeuren om de veiligheid van transgender personen te vergroten, op straat en thuis. Het actieplan anti-lhbtï geweld van de overheid mist nog een flink aantal noodzakelijke maatregelen. Tegelijkertijd is het een voorzichtige stap in de goede richting. Die voorzichtige stappen voorwaarts zien we ook in de transgenderzorg. Het ministerie van VWS is actief betrokken om de vastgelopen transgenderzorg met de hulp van een kwartiermaker te verbeteren en de lange wachtlijsten aan te pakken.

2019 was ook het jaar dat TNN stil stond bij haar tienjarige bestaan. Het was in juli vijf jaar geleden dat de nieuwe transgenderwet in ging. Daarvoor moest je als transgender persoon verplicht in medische transitie en gesteriliseerd worden, alvorens je je geslachtsregistratie kon veranderen. Nu vijf jaar later stelt minister Dekker voor om ook de deskundigenverklaring af te schaffen, zodat niet een deskundige maar jij zelf bepaalt welk geslacht geregistreerd staat. Helaas geldt dat niet voor jongeren onder de 16. Zij moeten voor die keuze naar de rechter. Dat is belastend en duur, waardoor de juiste gendermarker op documenten voor hen slecht tot zeer slecht toegankelijk is. Ook non-binaire personen moeten voorsnog naar de rechter. In 2019 kende een rechter voor het eerst een niet-intersekse persoon het recht toe om een x te krijgen in het paspoort. Nu het Europese parlement akkoord is gegaan om geslacht niet te vermelden op de identiteitskaart, is de weg vrij voor Nederland om dit regelen.

Voorwaarts en voorzichtige beginnetjes maakten we ook in het versterken van onze samenwerking met Transvisie en verschillende lokale trans groepen en met het bezoek aan mediaredacties in het kader van Trans in beeld. Ook vonden we nieuwe partners en bliezen we oude samenwerkingen nieuw leven in om onze doelstellingen te realiseren. Want een samenleving creëren waarin transgender personen overal zichzelf kunnen zijn, kunnen we niet alleen.

COC Nederland, NNID en TNN streven in deze alliantie naar een diverse en inclusieve samenleving, die werk maakt van gelijkheid en emancipatie zodat mensen volledig zichzelf kunnen zijn en participeren, en tot hun volle potentieel kunnen ontwikkelen ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit of -expressie, en geslachtskenmerken.

DOEL & STRATEGIE

Wat we doen, welke issues we op de voorgrond zetten, welke activiteiten we uitvoeren zijn deels aan de actualiteit onderhevig, maar zijn niet willekeurig. De uitgevoerde activiteiten volgen de verandertheorie, die TNN samen met NNID en COC Nederland heeft ontwikkeld. Een genderdiverse en inclusieve samenleving wordt volgens ons pas werkelijkheid wanneer op drie assen – middenveld, lhbtï gemeenschap en overheid – stappen gezet worden. Het is over het algemeen niet mogelijk op een van de drie assen meer dan een of twee stappen op de andere assen vooruit te lopen. Achteruitgang op een van de assen, brengt het risico van achteruitgang op de andere assen met zich mee. Zo zou bijvoorbeeld de overheid maar tot op zekere hoogte achter of vooruit kunnen lopen op het

middenveld en de ontwikkelingen binnen lhbtï gemeenschap. In de visuele weergave wordt nu uit gegaan van het meest negatieve startpunt in Nederland. Maar voor sommige groepen en op sommige thema's ligt ons startpunt dicht bij het doel. De interventies die TNN onderneemt om een stap op elk van de assen vooruit te komen en de aannames erachter, zijn gebaseerd op literatuur en onderzoek.

Grofweg, bestaat onze strategie om vooruitgang te bewerkstelligen in het middenveld, bij de overheid en de gemeenschap uit (1) informeren, agenderen en vertegenwoordigen, (2) netwerk en platform, en (3) ondersteunen en begeleiden. Welke concrete activiteiten we hebben ondernomen kunt u in de drie volgende hoofdstukken lezen.

TNN streeft naar een genderdiverse en inclusieve samenleving die werk maakt van gelijkheid en emancipatie zodat mensen zichzelf kunnen zijn en participeren, en tot hun volle potentieel kunnen ontwikkelen, ongeacht genderidentiteit of genderexpressie.

In dit jaarverslag kunt u lezen wat we in 2019 hebben gedaan om dit doel te bereiken.

INFORMEREN, AGENDEREN & VERTEGENWOORDIGEN

Een goed beeld van de issues waar transgender personen mee te maken krijgen is noodzakelijk. Daarmee kan TNN gedegen beleidsadviezen geven en interventies bepalen die ook echt werken. Helaas vraagt maar weinig onderzoek iemands genderidentiteit en/of expressie uit. Daarom blijft het noodzakelijk dat TNN op basis van signalen die ze binnen krijgt onderzoek bij universiteiten initieert of zelf verkennend onderzoek uitvoert.

Ook speelt TNN een belangrijke rol in het ontsluiten van de kennis. Dat doen we via onze websites en sociale mediakanalen, maar ook door de ontwikkeling en verspreiding van publicaties en handvatten en het geven van beleidsadviezen aan overheid en middenveld.

Onderzoek online daten

Naar aanleiding van de vraag voor een nationale campagne veiliger daten voor lhbt personen, bevroeg TNN haar achterban over haar ervaringen. De eerste inzichten uit deze survey zijn geanonimiseerd verstrekt aan de campagne-makers en in 2020 wordt besloten of dat voldoende is voor een factsheet of dat we eerst vervolgonderzoek nodig achten.

Onderzoek ouderen

In 2019 hebben twee studentenonderzoekers van de afdeling Metamedica van het Universitair Medisch Centrum Amsterdam knelpunten in de ouderenzorg voor transgender personen onderzocht. De studenten spraken dertig ouderen uitgebreid over hun ervaringen in de zorg. De resultaten zijn bij een symposium masterstudenten Geneeskunde op Amsterdam UMC gepresenteerd, gedeeld met Roze 50+ en worden in 2020 gepubliceerd als factsheet.

Onderzoek arbeid

TNN onderhield in 2019 haar relaties met onderzoekspartners als Universiteit Maastricht, Universiteit voor Humanistiek en de Universiteit Leiden (Work Place Pride leerstoel) voor het onderzoek naar transgender personen, de arbeidsmarkt en de werkvloer. In 2019 ontving TNN en Universiteit Maastricht de resultaten van het onderzoek over de attitudes en het gedrag van collega's van transgender werknemers, uitgevoerd door een cohort masterstudenten van de Universiteit voor Humanistiek, voor verder vervolgonderzoek en integratie in ons materiaal voor werkgevers.

Handvat: Jong en Transgender

11 april 2019 is de online training Jong en Transgender gelanceerd. Een must voor iedereen die werkt met kinderen en jongvolwassenen. Deze training is gemaakt door de Transketeers en is een initiatief van gemeente Utrecht. TNN was nauw betrokken bij het vinden van

financiering en de ontwikkeling van de inhoud van deze training. Na het volgen van de training zijn professionals beter in staat om kinderen en jongeren bezig met genderidentiteitsvraagstukken, en hun ouders, te ondersteunen en te begeleiden. De online training is 11 april 2019 gelanceerd en de landingspagina van de training bevindt zich op de [transgenderinfo-website](#) tezamen met een sociale kaart op dit gebied.

Handvat: Transgender een toegankelijke gids

Voor mensen met een licht verstandelijke beperking (lvb) die worstelen met hun genderidentiteit hebben wij samen met Transvisie en COC's Zonder Stempel een gids ontwikkeld over transgender-zijn en de stappen in een eventuele transitie. Deze gids kan gebruikt worden voor lvb personen om hun genderidentiteit te onderzoeken en/of in transitie willen gaan.

Ook is het een behulpzaam handvat voor zorgprofessionals die de lvb personen daarbij willen ondersteunen. Papieren exemplaren zijn te bestellen via onze website. Een online exemplaar is hier eveneens te downloaden. Het landelijke kenniscentrum LVB en KLIK, het tijdschrift voor begeleiders van mensen met een verstandelijke beperking hebben deze publicatie verder verspreid.

Voorlichtingen middenveld

Het bestuur en de ambassadeurs van TNN hebben ruim dertig voorlichtingen gegeven aan verschillende universiteiten, instellingen, en aan professionals. Zo heeft TNN talks gegeven aan recruitment managers over discriminatie op de arbeidsmarkt op de conferentie Hiring Success, heeft het de pitch over de e-learning publieksdienstverlening op het congres van Vereniging Nederlandse Gemeentes (VNG) verzorgd, heeft het vertrouwenspersonen en decanen voorgelicht van onderwijsinstellingen en bijgedragen aan open sessies Inclusief Werkgeverschap van Coca Cola.

Factsheet Huiselijk geweld

Eind 2018 publiceerde TNN het onderzoek *Overal op je hoede. Geweld tegen transgender personen in Nederland*. In dit onderzoek werd het veiligheidsgevoel van transgender personen uitgevraagd en hun ervaring met verschillende vormen van geweld afgezet tegen gegevens van de algemene bevolking. Aangezien er nauwelijks aandacht is voor het geweld dat transgender personen achter de voordeur ervaren, heeft TNN in 2019 een handzame factsheet over het huiselijk geweld tegen transgender personen ontwikkeld en verspreid, waarin ook de thuissituatie van transgender jongeren (op basis van het SCP-onderzoek 2018) meegenomen werd.

HUISELIJK GEWELD TEGEN TRANSGENDER PERSONEN

42%
VAN DE ONDERVRAAGDE TRANSGENDER VOLWASSENEN MAAKTE HET AFGELOPEN JAAR HUISELIJK GEWELD MEE

Transgender **personen** worden vaker slachtoffer van huiselijk geweld dan andere bevolkingsgroepen. Huiselijk geweld wordt gepleegd door bekenden in de persoonlijke sfeer. Het kan gaan om psychisch, fysiek of seksueel geweld. Psychisch geweld en lichtere vormen van fysiek geweld gelden alleen als huiselijk geweld als het structureel gebeurt.

Onze websites & social media

TNN beheerde in 2019 drie websites: transgenderinfo.nl, transinbeeld.nl en transgenderennetwerk.nl. Deze websites worden door vrijwilligers en kantoor up-to-date gehouden. In 2018 liep TNN tegen problemen aan in de functionaliteit van de huidige website transgenderinfo.nl om de aanwezige kennis goed te kunnen ontsluiten. Daarom is de website geheel vernieuwd. De nieuwe website transgenderinfo.nl is in 2019 in gebruik genomen.

Social media zijn belangrijk voor

Verdere verspreiding van onze kennis, ook buiten het bestaande netwerk. De groei in reikwijdte op social media gaat gestaag door. De Facebookpagina van TNN is eind 2019 door 3619 mensen gevolgd (in 2018 was dat 3256). Ook het aantal volgers van TNN op Twitter (@Transnetnl) is toegenomen van zo'n 3796 naar 4023 volgers.

De Facebookpagina van Transgender Info wordt ook beter gevonden met 1259 volgers (tegenover 1035 in 2018). De Twitterpagina van Transgender Info is in 2019 gesloten. Er is gekozen voor meer aanwezigheid op een beperkter aantal kanalen waarop we eenvoudiger gevonden worden. Ook de twee instagramkanalen zijn samengevoegd in één account. Het aantal volgers van TNN op Instagram is daardoor in 2019 verdubbeld. Op Instagram zijn we actief geworden qua posts, Insta stories en IGTV met de hashtags #transcultuur, #fightfortransrights en #stoptransfobie. Instagram werkt voor veel jongeren ook als een chatbox waar ze laagdrempelig terecht kunnen met hun vragen over bijvoorbeeld in transitie gaan, discriminatie meemaken of zorgen over vrienden. Ook zijn we eind 2019 begonnen met advertenties op google, die google ANBI's gratis aanbiedt, om zo onze boodschap en informatie verder te verspreiden.

Telefoon & e-mail

TNN is in 2019 op werkdagen goed bereikbaar geweest. Via de algemene informatiekkanalen (telefoon, infomail) kwamen de meeste vragen van de achterban (50%), 20% van organisaties, 9% van de media en 12% van studenten en 9% van overige. Met de groep studiedeelnemers van TNN, transgender personen die scholieren en studenten te woord willen staan voor hun schoolproject, krijgen scholieren en studenten een introductie met transgender personen. Met Transvisie wordt er samengewerkt om onze informatievoorziening naar de achterban nog verder te verbeteren en wordt er aan een gezamenlijk telefonisch informatiepunt gewerkt waar transgender personen, naasten en professionals voor al hun vragen, advies en warme doorverwijzingen terecht kunnen.

Informereren en adviseren van de overheid

TNN heeft in 2019 verschillende adviesgesprekken gehad met ministeries, Tweede Kamerleden en ministeries over actuele kwesties inzake transgender rechten en-emanipatie. Die kwesties betroffen de initiatiefwet wijziging Awgb, thema's veiligheid en discriminatie, transgenderzorg, huiselijk geweld, sociale veiligheid in het onderwijs, ouderschap, seksregistratie en bovenal de evaluatie van de bestaande Transgenderwet.

Transwet

Met verschillende partijen, ministeries en organisaties heeft TNN, vaak samen met COC Nederland en NNID, gesproken over de transgenderwet en waar die verbeterd kan worden. Streven was altijd om het voor iedereen mogelijk te maken om met een eenvoudige administratieve procedure en zonder deskundigenverklaring of rechterlijk oordeel de geslachtsregistratie te wijzigen. In december 2019 gaf de regering aan dat de deskundigenverklaring komt te vervallen. Dat is goed nieuws. Maar helaas is de juiste geslachtsvermelding in de overheidsregistratie en op je

identiteitspapieren nog niet mogelijk, zonder tussenkomst van een rechter, voor non-binaire personen, kinderen en jongeren onder de 16 jaar.

Wachlijsten en (de)pathologisering

In 2018 werd een kwartiermaker aangesteld om de vastgelopen transgenderzorg vlot te trekken. Net voor de zomer 2019 concludeerde TNN samen met Transvisie en COC Nederland dat de verbeteringen te langzaam gingen en de wachlijsten nauwelijks afnamen, en roepen op tot snellere en doortastendere maatregelen. Daarbij maakt TNN zich eveneens sterk om kritisch te kijken naar de wijze waarop de transgenderzorg

nu georganiseerd is. Decentralisering van de transgenderzorg en meer zeggenschap van de transgender persoon over de benodigde zorg is naast het vergroten van capaciteit nodig en wenselijk. In de somatische zorgstandaard die in 2019 werd gepubliceerd zit de psycholoog nog steeds in de rol van de beoordelaar in plaats van begeleider. Over 2 jaar wordt deze standaard herzien. TNN was in 2019 actief betrokken bij het denkteam van de kwartiermaker en de bijeenkomsten georganiseerd door het ministerie van VWS en kwartiermaker. De wachttijden hebben een negatieve impact op het welzijn van transgender personen en in het bijzonder ook op transgender jongeren. De

mogelijkheden om deze groep specifiek te ondersteunen is TNN samen met Transvisie en het ministerie van VWS verder aan het verkennen.

Subsidieregeling borstprothesen

Op 1 februari 2019 is de subsidieregeling voor het eenmalig operatief plaatsen van borstprothesen in gegaan. TNN, Transvisie en COC hebben lang voor vergoeding bepleit voor deze genderbevestigende ingreep voor transgender vrouwen. De regeling vind je op transgenderinfo.nl/faq-subsidieregeling-borstprothesen/

Vermindering seksregistratie

TNN heeft met diverse ministeries gesproken over de geslachtsaanduiding op identiteitsbewijzen. TNN nam ook actief deel aan onderzoeken van de overheid over geslachtsaanduiding en seksregistratie, het verzamelen van best practices en de ontwikkeling van een online toolkit voor het tegengaan onnodige seksregistratie voor gemeente, bedrijven en nationale overheid. TNN bepleit al geruime tijd voor het mogelijk maken van paspoort en identiteitskaarten zonder geslachtsaanduiding. Sinds 2019 heeft het Europese parlement ingestemd om geslachtsregistratie op de identiteitskaart optioneel te maken, waarmee er geen obstakel meer zou zijn voor Nederland om geslacht weg te laten op de ID kaart. In 2019 is Nanoah Struik succesvol naar de rechter gestapt om op grond van Nanoah's genderidentiteit de M of V op hun papieren te laten doorhalen. Daarmee was Struik de eerste volwassene die geen

intersekse persoon is die van de rechter een X in het paspoort mocht. Naar aanleiding van deze uitspraak is de noodzaak voor een paspoort zonder vermelding van geslacht duidelijk geworden. Voor individuen wordt het door deze uitspraak makkelijker om via de rechter zelf ook een X op het paspoort te krijgen. Richting de politiek is het goed dat er een duidelijk oordeel van de rechter is. De Tweede Kamer had al eerder in 2019 een motie aangenomen voor terugdringen geslachtsaanduiding op identiteitsbewijzen, zodat hopelijk de gang naar de rechter niet meer zou hoeven.

Awgb

Sinds 1 november 2019 zijn intersekse- en transgender personen expliciet wettelijk beschermd tegen discriminatie. Een wet van D66, PvdA en GroenLinks trad die dag in werking. TNN heeft samen met NNID en COC zeven jaar lang gepleit voor het discriminatieverbod. De Awgb beschermt mensen onder meer tegen discriminatie op het werk, in het onderwijs, bij huisvesting, in de gezondheidszorg en de (maatschappelijke) dienstverlening. Transgender- en intersekse personen kunnen met klachten over discriminatie ook direct terecht bij het College voor de Rechten van de Mens. Dit is de eerste wet in Nederland die expliciet intersekse en transgender personen tegen discriminatie beschermt.

Actieplan anti-lhbti geweld

TNN adviseerde de Kamer over het actieplan tegen anti-LHBTI geweld dat de regering in april 2019 presenteerde. TNN was teleurgesteld dat een aantal noodzakelijke maatregelen in de aanpak tegen dit geweld niet in dit actieplan stonden, zoals een stevige positie voor roze in blauw en de inzet van discriminatierechercheurs. In het agenderen van deze extra benodigde maatregelen trekt TNN samen op met COC Nederland en NNID. De Kamer stemde in 2019 in met verhoging van de maximum strafeis voor discriminatie, een betere rechtspositie voor Roze in Blauw, verplichte aandacht voor de aanpak van discriminatie op politieacademies en een onderzoek naar discriminatierechercheurs.

Strafbaarheid transgenderdiscriminatie

In het wetsvoorstel Actuele delictsvormen wordt de maximumstraf op aanzetten tot discriminatie in artikel art. 137d van het Wetboek van Strafrecht verdubbeld van één naar twee jaar gevangenisstraf. Met verschillende belangenorganisaties heeft TNN de Kamer gevraagd om ook de maximumstraffen in de andere non-discriminatieartikelen in het Wetboek van Strafrecht te verhogen. Het gaat dan bijvoorbeeld om discriminatie en groepsbelediging zelf, het verlenen van (geldelijke) steun aan discriminatie of bijvoorbeeld het discrimineren in een ambt, beroep of bedrijf (artikelen 137c t/m g en 429quater). Nadrukkelijk vraagt TNN ook aandacht voor het ontbreken van de grond geslacht in een aantal strafwetsartikelen, waardoor onder andere groepsbelediging

op de grond van genderidentiteit niet strafbaar is en online transgenderdiscriminatie moeilijker te bestrijden is. Daarnaast bleef TNN samen met COC en NNID aandringen om in alle discriminatieartikelen waar geslacht wel staat, te expliciteren dat dit ook voor transgender en interseks personen geldt. De minister zegt in het Kamerdebat toe te onderzoeken hoe genderidentiteit en genderexpressie als grond toegevoegd kan worden aan die discriminatieartikelen waar de grond geslacht ontbreekt en waar geslacht geëxpliciteerd moet worden. Het openbaar ministerie had eind vorig jaar al hun aanwijzing voor de officieren van Justitie aangepast zodat bij geweldsdelicten in iedere geval, ondanks deze lacune in het strafwet, er wel strafverhoging plaats kan vinden als het transgender zijn van het slachtoffer een rol speelde.

Bescherming transgender sekswerkers

TNN heeft zich in 2019 gemengd in het debat over het wetsvoorstel Regulering Sekswork van het kabinet. TNN vond het noodzakelijk hierop te reageren en het voorstel in de huidige vorm af te raden. De criminalisering van het sekswork door het voorstel heeft volgens ons eerder tot gevolg dat een groot aantal sekswerkers zich niet laten registreren, wat de kans op mensenhandel en geweld alleen maar vergroot.

Sekswerkers die geen vergunning hebben zullen niet langer een beroep durven doen op de politie uit angst voor repressieve maatregelen. Zelfs onder de huidige wet, waar sekswork legaal is, is de aangiftebereidheid extreem laag. Tevens zullen zij niet meer naar de dokter of de GGD durven, uit angst voor negatieve gevolgen. Een deel van de sekswerkers in

Nederland is transgender. Zij lopen, om het feit dat ze transgender zijn, al tegen meer geweld en discriminatie aan. In onze reactie op het wetsvoorstel spreken we onze nadrukkelijke zorgen uit voor de gevolgen van deze wet voor transgender sekswerkers.

Sterilisatie-eis transgenderwet voor 2014

In 2019 bestond de nieuwe transgenderwet 5 jaar. Voordat deze wet in werking trad, wijzigden jaarlijks zo'n 80 transgender personen hun officiële geslachtsregistratie. In 2015 waren dat er bijna tien keer zoveel: 770 personen. De wet maakte het voor transgender personen veel eenvoudiger om hun officiële geslachtsregistratie te wijzigen in de database van de overheid, paspoort en andere officiële documenten. Onder de oude wet – die bestond sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw – moesten mensen voor wijziging van de geslachtsregistratie naar de rechter. Ook waren ze verplicht hun lichaam chirurgisch laten aanpassen aan het andere geslacht en zich te laten steriliseren om voor wijziging van de registratie in aanmerking te komen. De oude wet was een grove schending van het mensenrecht op zelfbeschikking en integriteit van het lichaam van transgender personen.

Mensen kregen bovendien te maken met allerlei praktische problemen omdat ze jarenlang door het leven moesten met documenten waarop de verkeerde geslachtsaanduiding stond. Samen met een van de gedupeerde van deze wet heeft TNN in 2019 een samenwerking opgezet met onder meer Bureau Clara Wichman om de juridische mogelijkheden voor een erkenning van deze schending te verkennen.

Gemeentes

In de loop van 2019 is er contact gelegd met regenbooggemeentes en provincies naar aanleiding van transgender gedenkdag en de publicatie van de factsheet huiselijk geweld op IDAHOT om veiligheid op werk, openbaarheid en privé op de agenda te krijgen en te houden. Ook naar aanleiding van het ontwikkelen van de toolkit seksregistratie en de Verklaring van Dordrecht is er in 2019 contact geweest tussen de grotere regenbooggemeentes en TNN. Een aantal gemeentes die best practices op

dit gebied heeft, heeft actief meegewerkt aan de toolkit.

Transitieverlof

Het voorstel van TNN voor transitieverlof is besproken met het ministerie van Sociale Zaken en verschillende Tweede Kamerleden. TNN pleit ervoor dat de overheid werkgevers financieel compenseert wanneer hun werknemers in medische transitie gaan, analoog aan werknemers die zwanger raken. Het transitieverlof is een manier voor de overheid om de arbeidsparticipatie van transgender personen te bevorderen. In mei 2019 werd er een motie door de Kamer aangenomen voor een onderzoek naar belemmeringen voor transgender personen op de arbeidsmarkt en de bestaande verlofregelingen. Twee (niet-gemeentelijke) organisaties hebben in 2019 het besluit genomen om een verlofregeling te ontwerpen op basis van TNN's voorstel en eerdere uitwerking van gemeentes. TNN neemt daarin een adviserende rol op zich.

Media als bongenoot

Media zijn belangrijke bondgenoten voor TNN om haar eigen boodschap te verspreiden maar vooral om sociale acceptatie te bevorderen van transgender personen

Training trans personen in media

Media wisten ons, zoals ook in andere jaren, goed te vinden als ze op zoek waren naar trans personen met ervaringsverhalen. Om deze mensen te helpen hun eigen verhaal goed neer te zetten, en ze te beschermen tegen media die ze te intieme details vragen, begeleiden we ze actief. Via Trans in beeld hebben we drie keer een mediatraining kunnen aanbieden aan mensen die veel met de media te maken krijgen. Daarnaast doen we vaak een voorgesprek als trans personen via ons met een journalist gaan spreken. Ook vragen we de journalist waar een interview over zal gaan, en maken we waar mogelijk, alvast afspraken, zodat de berichtgeving integer en juist wordt. We lezen bijna altijd mee met geschreven mediaberichten waarvoor respondenten via ons zijn gevonden.

Advies aan reclame-makers

In 2019 hebben we meegedaan aan een rondetafelgesprek met multinationals en tv-zenders over reclame en diversiteit. Hoe zorg je ervoor dat een reclame een bepaalde groep niet stereotype wegzet, maar iedereen aanspreekt? En is het de verantwoordelijkheid van een multinational of tv-zender om deze zorg in elke reclame-uiting mee te nemen, en wat te doen met discriminerende of kwetsende elementen in programmering die je sponsort of uitzendt? Met het reclamebureau Tosti Creative hebben we uitgebreid gebrainstormd over een mogelijke reclame voor een merk van Unilever. Het contact met Tosti Creative is waardevol, omdat zij in hun reclame-uitingen speciale aandacht hebben voor maatschappelijke onderwerpen en sociale uitsluiting.

Start Trans in beeld

In 2019 is TNN gestart met haar mediaproject Trans in beeld. Samen met een groep hiervoor getrainde transgender personen zijn we op bezoek geweest bij verschillende (nieuws)redacties om hen te spreken, te adviseren en te verleiden tot meer diversiteit en meer diverse invalshoeken. Na een redactiebezoek aan LINDA bijvoorbeeld, is die redactie zich meer gaan verdiepen in transgender en vragen ze ons regelmatig voor een snelle check van een artikel dat ze online willen publiceren. Ook media waar we niet langs zijn geweest, zoals OneWorld, vragen ons regelmatig om hun berichtgeving te checken. Ons redactiebezoek aan de NOS heeft de lijntjes korter gemaakt. Ze weten ons snel te vinden en als wij een correctie willen doorgeven, wordt die doorgaans ook overgenomen.

Mediamonitor 2018: Wit, vrouw en succesvol

In 2019 is er de eerste monitor verschenen over de representatie van transgender personen, met hulp van een onderzoeksstagiair. Uit deze monitor bleek dat de aandacht van media voor transgender personen en thema's daalt, dat zij over het algemeen een positieve norm neerzetten maar dat deze eenzijdig is in de beeldvorming over transgender personen. Zo verschijnen transgender personen in de media vaak alleen als ze wit zijn, vrouw zijn, en óf duidelijk succesvol óf slachtoffer zijn.

NETWERK & PLATFORM

Transgendercontactgroepen, transgendercafe's en andere transgender initiatieven zijn van groot belang voor de transgender emancipatie en sociale acceptatie. TNN wil waar kan lokale initiatieven ondersteunen. TNN heeft het Corine van Dun fonds om hun activiteiten financieel te ondersteunen en is intensiever met een aantal lokale groepen gaan samenwerken.

Boot van Transpride

Voor het eerst voer er in 2019 een boot mee tijdens de Canal Parade van Pride Amsterdam met alleen maar transgender mensen. Zes trans organisaties hebben hiervoor samengewerkt: Transketeers, TransAmsterdam, TranScreen, TNN, Trans United NL en Man-ish Cave. TNN pakte hierin een ondersteunde rol en liet de invulling aan de TransPride commissie. Zo heeft TNN de aanvraag voor de door de Rabobank gesubsidieerde boot, en met resultaat. In het najaar 2019 hielp TNN groepen samen te brengen die in Utrecht een transboot willen organiseren.

Trans in Actie

In 2019 is het project Trans in Actie gestart waarvoor TNN een klankbordgroep heeft samengesteld van tien personen die werkzaam zijn voor organisaties en werkgroepen vanuit de verschillende regio's in het land. Deze klankbordgroep is nauw betrokken bij de ontwikkeling van het project, denken en helpen mee, maar dragen ook zorg voor de vertegenwoordiging van de brede diversiteit binnen de transgender gemeenschap. De klankbordgroep onderhoudt op wekelijkse basis contact met elkaar. TNN heeft in samenwerking met de

klankbordgroep in de tweede helft van het jaar twee bijeenkomsten georganiseerd, waarbij mensen en organisaties vanuit de transgender gemeenschap waren uitgenodigd om op basis van verschillende thematieken met elkaar in gesprek te gaan over de behoeften en belangen rondom die thema's. Vanuit Trans in Actie waren we aangesloten bij het halfjaarlijks transgender overleg tijdens de Federatiedag van onze alliantiepartner COC Nederland en gaf TNN een workshop over hoe je je organisatie transinclusiever kunt maken.

Deskundigheidsbevordering

TNN bood twee workshops aan transgender groepen: de eerste workshop stond de vraag centraal hoe we tot een effectievere beweging konden komen stond centraal. De tweede workshop was de gatekeepers training van 113 die TNN aanbood aan eigen personeel, begeleiders van transgender contactgroepen en transgender cafe's. De 113-training ging vooral in op hoe je suïcidaliteit kan signaleren en bespreekbaar kan maken, hoe je kan inschatten hoe hoog de nood is, en wat de beste manier is om iemand door te verwijzen.

Steun T Huis in Amsterdam

Om meer contact te krijgen met transgender vluchtelingen bleek ook dit jaar dat laagdrempelig contact van groot belang is. TNN ondersteunde in 2019 de Transgender Safe Space (T house) in Amsterdam. Dankzij een bijdrage van gemeente Amsterdam heeft TNN ook in de transgender Safe space een vast spreekuur om antwoord te geven over vragen van veel vluchtelingen rondom discriminatie, procedure voor juridische genderidentiteit erkenning en (transgender)zorg. Ook blijft TNN vluchtelingen in staat stellen door vergoeding van eventuele reiskosten om aan belangrijke bijeenkomsten deel te nemen. Ook ondersteunt TNN de activiteiten van de landelijke stichting Trans United voor biculturele transgender personen gericht op acceptatie migrantengemeenschappen via het Corine van Dun fonds en werkt het samen met hen in onder andere de organisatie van Transgender Gedenkdag.

Klankbordgroep & spreekuur trans sekswerkers

TNN leverde in 2019 de voorzitter voor de klankbordgroep rondom transgender sekswerkers, georganiseerd door PG292, gemeente Amsterdam en TNN. Hiermee krijgt TNN beter inzicht in wat er speelt bij deze doelgroep en kan TNN advies geven waar nodig. Ook verzorgde TNN een inloopsprekuren bij Spot46 in Den Haag. Doel van dit inloopsprekuren is contact krijgen met trans sekswerkers, hen begeleiden met problemen waar ze tegen aanlopen (wijziging geslachtsregistratie, transgenderzorg, discriminatie) en issues verzamelen.

Internationaal netwerk

TNN nam in 2019 deel aan de ILGA conferentie en de High Level Conferentie van Europese Commissie en Raad van EU. Daar heeft TNN in groter verband met veel nationale en internationale activisten en organisaties over diverse thema's informatie en ideeën kunnen uitwisselen. Ook is TNN naar Berlijn gegaan om mee te denken over strategie van TGEU.

Platform Transgender info

De besloten Facebookgroep Platform Transgender Info heeft, zoals de naam al vermeldt, met name een platform-functie, om de uitwisseling met de achterban onderling te stimuleren. Lidmaatschappen en discussies worden door het kantoor gemodereerd om een veilige omgeving te creëren. De gesloten platformgroep trekt elke week gemiddeld tien nieuwe leden per week aan.

'Samen tegen transfobie'

In 2019 is er op IDAHOT een landelijke bijeenkomst geweest 'Samen tegen transfobie' in de centrale openbare bibliotheek Amsterdam. Op deze bijeenkomst ging de transgender gemeenschap met elkaar in gesprek over huiselijk geweld en geweld in de openbare ruimte. Doel was elkaar en instanties beter te vinden.

Verjaardag met fotoserie over trans organisaties

In september opende de foto-expositie Trans in Amsterdam bij Ihlia LGBT Heritage in de Openbare Bibliotheek in Amsterdam. Aanleiding was het tienjarig jubileum van TNN. Van dragshowbar Lellebel tot Trans United Nederland voor biculturele trans personen: de fotoserie Trans in Amsterdam portretteert twaalf verschillende Amsterdamse transgender organisaties. In 2020 zal de expo verder reizen langs andere locaties.

ONDERSTEUNEN & BEGELEIDEN

Onderwijs

Veel transgender personen ervaren gevoelens van onveiligheid op school. 1 op de 5 van de gevraagde leerlingen is zelfs slachtoffer van geweld. Sociale acceptatie start dan ook op school.

Hoger en beroeps onderwijs

Ook in 2019 is de onderwijs-brochure over transgender personen in het onderwijs verspreid onder decanen en vertrouwens-personen in het hogere onderwijs en het beroeps onderwijs. De brochure zit standaard in het GSA-pakket dat jongeren kunnen afnemen. In 2019 heeft TNN de vertrouwenspersonen en decanen van de Rijksuniversiteit Groningen getraind over transgender issues.

Middelbare school

GSA's en voorlichtingen op scholen kunnen helpen om via contact vooroordelen bij cisgender scholieren te verminderen. Trans voorlichters zijn tot op heden schaars. Bovendien weten we uit onderzoek dat, wil contact goed doorwerken op het verminderen van vooroordelen en het vergroten van acceptatie, de voorlichter goed moet kunnen aansluiten en in contact kunnen treden met de leerlingen. In het huidige negatieve schoolklimaat voor transgender jongeren is het ook niet te verwachten en te wensen dat veel transgender leerlingen hun eigen transgender-zijn en ervaringen inzetten om het onderwerp bespreekbaar te maken. Aangezien contactmomenten met transgender personen onder voorwaarden die werken en wenselijk zijn op scholen dus beperkt zijn, wil TNN Virtual Reality inzetten. Met VR kunnen leerlingen laagdrempelig het perspectief van een transgender klasgenoot innemen.

Zo kunnen zij zelf ervaren hoe het is, met bijbehorende emoties en (nieuwe) gedachten. In 2019 heeft TNN aanvullende financiering gevonden voor ontwikkeling van de story met de filmmakers De Transketeers. Eind 2019 is er begonnen met het ontwikkelen van een script voor de VR samenwerking, samen met een klankbordgroep GSA-jongeren. In samenwerking met COC Nederland en een drietal lid-verenigingen die GSA's coördineren, zal TNN deze VR-story volgend jaar gaan inzetten.

TNN is in 2019 ook begonnen met een praktische gids, als vervolg op het succes van het Genderdoeboek (2018), voor scholen in basis- en middelbaar onderwijs. Hiermee kunnen een scholen zich kunnen voorbereiden op genderdiversiteit. In het netwerk van TNN zijn experts op het gebied van onderwijs, voorlichting en jongeren benaderd om te adviseren en mee te lezen bij de ontwikkeling van het Genderdoeboek voor scholen. Zes

experts hebben toegezegd mee te lezen en hebben inmiddels hun eerste adviezen met ons gedeeld. Samen met partners heeft TNN bij GGD Zuid-Nederland een workshop genderdiversiteit op school verzorgd, ook om input op te halen en feedback voor het gender-doeboek voor scholen.

Sprekers genderdiversiteit

In 2019 ontwikkelde een stagiaire een toolkit voor sprekers over genderdiversiteit op basis van internationale praktijkvoorbeelden en wetenschappelijk onderzoek. De toolkit is verder aangescherpt tijdens een bijeenkomst voor sprekers van TNN's sprekerslijst. Door persoonlijke omstandigheden is de stagiaire echter voortijdig gestopt. De toolkit zal nog verder uitgewerkt en aangevuld moeten worden, alvorens het breed gedeeld wordt. Het concept toolkit is gedeeld met COC Nederland en het verder uitwerken wordt volgend jaar opgepakt.

Veiligheid

Veiligheid is in 2019 een belangrijke prioriteit geweest voor TNN. De hoge geweldcijfers uit de publicatie Overall op je hoede in combinatie met de beperkte meldingen van geweld en discriminatie onder de transgender gemeenschap baart TNN zorgen.

Transgender Gedenkdag

Transgender Gedenkdag werd dit jaar in Rotterdam, Den Haag, Zwolle en Amsterdam georganiseerd. TNN had zelf ook een postercampagne om de dag bij een breder publiek bekend te maken, stil te staan bij de 331 slachtoffers wereldwijd en transfobie ook in Nederland aan te kaarten. Meerdere gemeentes en organisaties stonden via intranet en social media stil bij deze dag: niet alleen om de gevallen transgender slachtoffers te herdenken maar ook om de transfobie in Nederland onder de aandacht te brengen. Voor het eerst pikten ook nationale media de dag dit jaar op.

Afhandeling van discriminatiemeldingen

TNN is een discriminatie meldpunt om zo meer mensen ertoe te bewegen om te melden. Hoewel het meldpunt van TNN vooral als een doorverwijskanaal dient naar een antidiscriminatiebureau of politie, begeleidt TNN ook slachtoffers en gebruikt zij casussen om beleidsadviezen te geven aan instellingen en organisaties. In samenwerking met organisaties kan TNN actie ondernemen wanneer er klachten komen. In 2019 waren er 31 discriminatiemeldingen die direct via TNN liepen. Ook het openbaar ministerie nam contact op met TNN om een zaak op beleidsniveau aan te pakken. Zo kwam een trans persoon in conflict met een judo-vereniging inzake het gebruik van de kleedruimtes. De NOC*NSF richtlijn is op dit punt nog te onduidelijk en TNN is aan tafel geschoven met de NOC*NSF, Bonden en de Alliantie gelijke spelen om deze richtlijn te actualiseren en te concretiseren. Andere problematiek, waar TNN zich in 2019 hard voor heeft gemaakt is de discriminerende benadering van transgender wensouders ten opzichte van cisgender wensouders door ziekenhuizen.

Monitor Transgender Discriminatie

In 2019 heeft TNN alle discriminatiecijfers bij het eigen meldpunt, de antidiscriminatie-bureaus, politie en college van de rechten van de mens over het jaar 2018 verzameld en gebundeld in de monitor Meldingen transgender discriminatie 2018. Het aantal meldingen van discriminatie tegen trans personen steeg in 2018 met ruim een kwart, terwijl het aantal meldingen op veel andere gronden juist af lijkt te nemen. TNN sloot ook in 2019 aan bij het landelijk overleg over monitoring van discriminatiemeldingen.

Politie

Begin januari is er met de Nationale Politie een aparte interne bijeenkomst belegd inzake de aanpak tegen transgender geweld en discriminatie naar aanleiding van TNN's onderzoek.

In samenwerking met politie-eenheid Zeeland/West Brabant is de videoproductie Transgender & politie gereed gekomen en op 18 november tijdens de Bijeenkomst Overal op je hoede bij de Nationale Politie gelanceerd. In het plan van aanpak tegen anti-LHBTI geweld van J&V een toezegging dat er meer aandacht in de politieacademie zou komen voor genderdiversiteit. TNN's videoproductie wordt daarin ook benoemd als instrument om sensitiviteit voor transgender personen te bevorderen. TNN heeft in het najaar 2019 met Kracht van Verschil van Nationale Politie om de tafel gezeten, om te bespreken hoe de videoproductie het best ingezet kan worden voor het onderwijs op academies en bij de korpsen en wat er nog meer nodig is.

Huiselijk geweld

Op IDAHOT 2019 werd de factsheet Huiselijk geweld gelanceerd, en vervolgens actief verspreid onder de achterban en onder instanties (Veilig Thuis, opvanginstellingen), gemeentes, ministerie, Tweede Kamerleden en politie. In Arnhem, Eindhoven, Schiedam, Amsterdam, Flevoland, Midden-Nederland, Zuidoost Brabant en Midden Holland zijn er adviesgesprekken gevoerd met Jeugdzorg, Veilig Thuis, slachtofferzorg, crisisopvang, functionarissen die zich bezighouden met schooluitval en gemeenteadviseurs huiselijk geweld.

Genderidentiteitskaart

TNN heeft de uitgave van de genderidentiteitskaart van Transvisie overgenomen en deze verder ontwikkeld. Voor mensen die in transitie zijn gegaan en al een andere roepnaam of uiterlijk hebben dan op de officiële documenten staat, kan een genderidentiteitskaart problemen met identificatie voorkomen. Doordat op de kaart naast een recente pasfoto ook oude en nieuwe gegevens staan dient deze kaart als een extra bewijs naast een geldige ID-kaart, om zo te laten zien dat ze wel de persoon op hun ID zijn. Eind 2019 hebben 71 transgender personen de kaart aangevraagd en kosteloos ontvangen.

Weerbaarheidstraining

Niet alleen geweldincidenten zelf maar ook de angst om slachtoffer te worden, heeft grote invloed op het dagelijks leven. Locaties en situaties worden vermeden en gedrag wordt aangepast. Naast het verbeteren van de aanpak van geweld door de criminaliteit zelf aan te pakken en acceptatie te bevorderen, kan de veiligheid ook vergroot worden door het individu de nodige mentale en fysieke handvatten te geven. In 2019 heeft TNN daarom samen met Joodse organisaties en lhbtisportvereniging Tiggertje de financiële middelen ontvangen van Ministerie J&V om in 24 steden weerbaarheidstrainingen te geven. In die trainingen leer je de fysieke en mentale technieken om onveilige situaties te voorkomen, in te schatten, te de-escaleren en eruit te komen. Het resultaat is empowerment en het uitstralen van zelfvertrouwen oftewel 'jezelf kunnen zijn' op straat. In december is de eerste training in gemeente Lelystad van start gegaan. Volg overaljezelf.nl voor meer nieuws.

Arbeid

De arbeidsmarktpositie van transgender personen laat te wensen over. TNN's aanpak is zowel gericht op het committeren van werkgevers door middel van de verklaring van Dordrecht, het verleiden van werkgevers door het delen van best practices met de prijs de transzoen en het steunen van transgender individuen.

Transzoenen

De Transzoen is in 2019 uitgereikt aan Ceulen klinieken in Helmond en aan NHL Stenden Hogeschool. De uitreiking van de Transzoen krijgt vaak lokale media-aandacht en aandacht in publicaties voor die specifieke werksector. Het is belangrijk om de aandacht ook op goede voorbeelden te vestigen en te laten zien hoe het ook kan.

“DE HELE MANIER WAAROP ZE HIER MET ME OMGAAN IS GEWOON ZO GOED. ZE HEBBEN NOOIT ERGENS RAAR OF MOEILIK OVER GEDAAN. IK KON MIJN TRANSITIE IN ÉN GEWOON BLIJVEN WERKEN.”

Advies aan werkgevers

De gemeente Leeuwarden heeft de Verklaring van Dordrecht tegelijk met de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden getekend. Ook lopen er advies-gesprekken over de Verklaring van Dordrecht en transgendervriendelijke interventies met organisaties als Unilever, Coca Cola, Vodafone/Ziggo, recruitmentbureaus, universiteiten, musea en gemeentes. Ondertekenaars van de Charter diversiteit hebben drie workshopssessies ontvangen

Coaching trans personen

21 personen hebben de mogelijkheid gekregen om transspecifieke individuele begeleiding te ontvangen van arbeidscoaches.

door transgender ambassadeurs, vrijwilligers en bestuur. In 2019 zijn er evaluatiegesprekken geweest met gemeente Zwolle, gemeente Arnhem, gemeente Den Haag en de Hanze Hogeschool op grond van de ontwikkelde survey om te monitoren welke stappen gezet zijn op transgenderinclusief werkgeverschap, te adviseren over de vervolgstappen en het onderwerp op de agenda te houden.

Transambassadeur Laura spreekt op HR-conferentie Hiring Success over haar werkervaringen.

Zorg en welzijn

Ondanks de toegenomen politieke en maatschappelijk aandacht gaat het nog slecht met welzijn van transgender personen. TNN streeft ernaar dat zorgprofessionals zich in toenemende mate bewust zijn van hun eigen uitsluitingsmechanismen, en beleid en procedures ontwikkelen om transgender inclusief te werken.

Voorlichting aan zorgprofessionals

In april organiseerde de Alliantie Gezondheidszorg op Maat, een initiatief van WOMEN Inc., COC Nederland en Rutgers, het congres Iedere patiënt is anders, een congres waarin koepelorganisaties en sleutelfiguren uit de zorg zich uitspreken over het belang van inclusieve zorg voor gelijke kansen op gezondheid. Ons bestuurslid Aike Pronk heeft op het congres een kennissessie verzorgd over de noodzaak van transgendersensitiviteit in de reguliere zorg en hoe professionals transgender personen goed kunnen helpen (signalen, hulpvragen, ondersteuningsmogelijkheden, verwijsmogelijkheden). Als alliantiepartner van COC Nederland kijken we kritisch mee naar de stukken van de alliantie Gezondheidszorg op maat. Ook nam TNN deel aan een bijeenkomst van gemeente Utrecht voor zorgprofessionals voor verdiepende vragen naar aanleiding van de online training Jong en Transgender.

Transgender ouderen

Transgender ouderen zijn een groeiende groep kwetsbare ouderen waar nauwelijks kennis over is bij zorginstellingen maar ook nog te weinig bij Roze 50+. TNN zit in een transgender denktank en heeft in 2019 twee masteronderzoekers begeleidt die onderzoek deden naar de knelpunten in de zorg voor en behoeftes van transgender ouderen.

Transgender wensouders

Een issue dat in 2019 naar voren kwam was de discriminatie van transgender personen met een kindwens die daarvoor medische ondersteuning nodig hebben. De vereniging van gynaecologen (NVOG) adviseert namelijk terughoudendheid met vruchtbaarheidsbehandelingen bij transgender personen, wat in de praktijk bleek te betekenen dat als je trans bent je langs een psycholoog of maatschappelijk werker moet.

Op verschillende wijze is er contact gelegd met het NVOG, met een bescheiden resultaat: NVOG zegt toe om nog eens naar hun advies te kijken.

Symposium LHBTI & LVB

In 2019 resulteerde de samenwerking van TNN met COC's zonder stempel in de publicatie van Transgender, toegankelijke gids en het landelijk symposium LHBTI & LVB. TNN was een van de co-organisatoren van het symposium. Ruim tweehonderd begeleiders, gedragswetenschappers, vrijwilligers, opleiders, beleidsmakers en ervaringsdeskundigen kwamen op het symposium af, waar TNN ook inhoudelijke sessies over genderidentiteit en transgender zijn verzorgde. Ook is TNN betrokken bij de onderzoeksgroep van zonder stempel, waar nu een onderzoek gestart is naar hulpverlening aan transgender personen met een licht verstandelijke beperking.

Transgenderzorg

TNN heeft een lopend gesprek met de stakeholders over transgenderzorg en trekt daarin samen op met Transvisie. In 2019 is er met de kwartiermaker transgenderzorg gesproken over de knelpunten en mogelijkheden tot verbeteringen. Daarnaast is TNN een van de partijen die het Radboud UMC consulteert over hun op te zetten transgenderzorg.

Sport

TNN is in 2019 nauwer gaan samenwerken met de Alliantie gelijke spelen. Naast het ontwikkelen en actualiseren van de richtlijn transgender personen in de sport, is TNN nauw betrokken bij het onderzoek van deze alliantie naar transgender personen en sport. De resultaten van het onderzoek worden in 2020 verwacht.

Transgender asielzoekers

Speciale aandacht heeft TNN voor de zorg en veiligheid van transgender asielzoekers. Met behulp van een laagdrempelig spreekuur heeft TNN meer contact met asielzoekers en vluchtelingen. Daarnaast richt TNN zich direct tot de instanties en professionals rondom de asielzoekers: COA, IND, Vluchtelingenwerk en advocaten. In 2019 heeft TNN haar contact met Vluchtelingenwerk gecontinueerd over specifieke casussen ter ondersteuning van transgender vluchtelingen. Er zijn ongeveer twintig contactmomenten geweest met trans vluchtelingen, hun advocaten en medewerkers van AZC's. We hebben in 2019 maandelijks contact momenten gehad met de LHBTI-coördinator van het COA. We namen deel aan het gezamenlijk ketenoverleg van COA, GZA, GGD, COC en SOAAIDS om de samenwerking te verbeteren. In het laatste ketenoverleg stond het thema sekswerk centraal, en hoe hier mee om te gaan op COA-locaties.

Samen met COC Nederland heeft TNN op verschillende COA-locaties al voorlichting aan medewerkers gegeven. Het COA wil meer aandacht hieraan besteden en onderzoekt op dit moment of er in samenwerking met SOA AIDS en TNN een specifieke online training kan worden ontwikkeld voor COA medewerkers. Om transgendersensitiviteit bij de IND en asielprocedures bij transgender personen uit Latijns-Amerikaanse landen verder te agenderen loopt er een diepgravend kwalitatief onderzoek, uitgevoerd door twee vrijwilligers en begeleid door het kantoor van TNN. Het onderzoek is zeer rijk aan informatie. De commentaren op de conceptversie van experts in het veld en in de academie zijn in 2019 verzameld en worden verwerkt tot een eindversie. De verwachting is dat in de loop van 2020 het definitieve rapport uit komt, inclusief concrete aanbevelingen voor IND.

Statutaire doelstelling

Statutaire naam : Stichting Transgender Netwerk Nederland (TNN).

Vestigingsplaats : Utrecht

Doel

1. De stichting heeft ten doel te streven naar een genderdiverse samenleving en emancipatie van transgenders en hun omgeving, alsmede al hetgeen met het vorenstaande in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
2. de stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door het tegengaan, op grondslag van gelijkwaardigheid van alle mensen, ongeacht hun juridische geslacht, van elke vorm van onderscheid, uitsluiting of beperking op grond van gender(identiteit), die tot gevolg of doel hebben de erkenning, het genot en/of de uitoefening van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden op het gebied van politiek, economie, sociale omgang, cultuur, burgerrechten of welk ander gebied dan ook, door transgender en/of hun omgeving aan te tasten of teniet te doen.
3. uit de doelstelling van de stichting volgt onder meer dat de stichting ernaar streeft dat het Nederlands voorziet in genderneutrale persoonlijke voornaamwoorden, die niet alleen verwijzen naar mannen en vrouwen, maar ook naar alle andere mensen. Daar waar in deze statuten genderbeperkende mannelijke verwijzingen staan, worden derhalve zowel mannen als vrouwen als alle andere mensen bedoeld.
4. De stichting beoogt niet het maken van winst.

TNN heeft een goed jaar achter de rug. De samenwerking met alliantiepartners COC Nederland en NNID verliep soepel en was succesvol voor agendering van verschillende issues. Ook met zusterorganisatie Transvisie wordt er efficiënt samengewerkt op het gebied van transgenderzorg en informatievoorziening. Nieuwe samenwerkingen zijn gevonden met joodse organisaties, lhbt-sportvereniging Tijgertje en het Bureau Clara Wichman, en oudere samenwerkingen zijn weer nieuw leven in geblazen met bijvoorbeeld de NOC*NSF en het kennisinstituut Atria. Het kantoor draait op volle sterkte en het bestuur is compleet. Ook weet TNN vrijwilligers, ambassadeurs en stagiaires aan zich te binden, zonder wie al het werk niet is te doen.

NNID, COC en TNN bij ILGA

ORGANISATIE

Samenstelling bestuur, dd. 31 december 2019:

- Brand Berghouwer, voorzitter.
- Gert Hogebrug, secretaris.
- Alex Kain, algemeen bestuurslid werk (tot 31/12/2019).
- Aike Pronk, algemeen bestuurslid zorg en welzijn.
- Enno de Tombe, penningmeester

TNN is een expertisecentrum en belangenbehartiger en is als zodanig politiek onafhankelijk. Om dit laatste te waarborgen hanteert het bestuur de stelregel dat wanneer een bestuurslid een of meer politieke nevenfuncties vervult of gaat vervullen, dit aan het bestuur meldt. Politieke nevenfuncties en nevenfuncties bij andere organisaties zijn onverenigbaar met bestuurslidmaatschap van TNN,

indien door samenloop van functies de interne en externe politiek en organisatorische onafhankelijkheid van TNN onvoldoende kan worden gewaarborgd.

Alle bestuursleden zijn actief op onbezoldigde basis. Zij kunnen reiskosten en overige onkosten declareren op basis van specificaties. Aan bestuurders worden geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt. Bestuursleden ontvingen eind 2019 een vacatievergoeding van 50 euro per bijgewoonde vergadering. De voorzitter ontving 60 euro per vergadering. Het bestuur is in 2019 vier keer samen gekomen met de directeur voor standpuntbepaling, visie, beleids- en strategiebeoordeling en monitoring van lopende zaken.

Missie

TNN komt op voor mensen die willen worden erkend en leven conform hun genderidentiteit en voor mensen die vrij invulling wensen te geven aan hun genderexpressie, en zich daarin nu beperkt, geïsoleerd, gediscrimineerd of bedreigd voelen. Daarbij komt TNN vooral op voor de rechten van transgender personen. TNN behartigt hun belangen door te werken aan bewustwording bij politieke besluitvormers, beleidsmakers en het grote publiek; te ijveren voor wet- en regelgeving die de seksebinariteit overstijgt; en het opbouwen van de hiervoor benodigde structuren en werkwijzen. Tegelijkertijd zien we echter dat we ons daarmee ook (gedeeltelijk) begeven op terreinen die ook personen met een intersekse conditie, queer personen en bi- en panseksuelen aangaan.

Kantoor

In 2019 hebben zes personeelsleden op kantoor gedraaid:

Directeur (0,72 fte) schaal 12.

Beleidsadviseur (0,67 fte) schaal 9

Secretarieel medewerker (0,57 fte), schaal 6

Beleidsmedewerker junior (0,28 fte), schaal 6

Communicatieadviseur (0,72 fte) schaal 9

Project assistent (0,15), schaal 1 Salariëring geschiedt volgens cao Sociaal Werk. In 2019 waren er 9 vrijwilligers actief en 4 stagiaires. Vrijwilligers die structureel voor TNN werken ontvangen een onkostenvergoeding conform de regelgeving van de belastingdienst.

TNN op true colors 2019: een samenstelling van vrijwilligers, bestuur & kantoor

FINANCIEN

TNN is financieel gezond. De komende 3 jaar is TNN in het alliantieverband met COC en NNID verzekerd van een instellingssubsidie van het ministerie van OCW. In 2019 heeft TNN op verschillende doelstellingen aanvullende financiering gevonden van ministeries, gemeente en fondsen

Corine van Dun fonds

Dit fonds is gericht om de transgender gemeenschap te ondersteunen met kleinschalige projecten op het bevorderen van sociale acceptatie. Het bestuur van TNN kan de particuliere giften die TNN ontvangt toewijzen aan dit fonds. Hiernaast heeft TNN van gemeente Utrecht een bedrag ontvangen dat geormerkt was voor activiteiten die plaatsvonden in Utrecht.

Inhoudelijke toelichting bij jaarrekening 2019.

TNN heeft in het jaar 2019 een instellingssubsidie ontvangen van het ministerie van OC&W. Ook heeft TNN 80% voorschot op de toegekende subsidie van het ministerie van J&V mogen ontvangen voor het organiseren van de weerbaarheidstrainingen tot en met 2021 in het land, samen met de joodse organisaties en Tiggertje in de rug is uitgebreid met een budget voor de ontwikkeling van de sociale kaart, waarvan 90% is ontvangen.

Hiernaast heeft TNN voorschotten ontvangen van Media & Democratie voor Trans in beeld, gemeente Amsterdam voor het inloopspreekuur en het project

Trans in Amsterdam en het VSB-fonds voor de realisering van de VR transgender experience samen met GSA's. TNN kent in 2019 in vergelijking met 2018 een groei in opbrengsten, donaties en bijzondere baten (een vrijval van een aantal balansreserveringen).

In 2019 is een klein negatief resultaat genoteerd van 3319 euro. Dat komt door een overbesteding van 17699 euro aan instellingssubsidie. Dit resultaat wordt afgetrokken van de opgebouwde reserve dossier instellingssubsidie. Er is uiteindelijk minder van deze reserve besteed dan begroot, waardoor er voor het 2020, 2021 en 2022 meer ruimte is om in te zetten op doelstelling en stijgende kosten te dekken. 14381 euro is vrijgekomen door de ontvangen donaties, opbrengsten

en overige baten, en is aan de reserve-activiteiten toegevoegd om op doelstelling te besteden en/of aan het Corine van Dun fonds toe te voegen om geschikte aanvragen in te willigen.

12% van de kosten zijn in 2019 gegaan naar beheer en administratie en werving van baten. Dat is 5% meer dan vorig jaar en ligt nog iets onder de begroting. Om minder afhankelijk te worden van het ministerie van OCW is dit jaar meer ingezet om andere financiering te vinden en samenwerkingen te verdiepen of aan te gaan om op meer terreinen impact te realiseren.

De financiële verantwoording over de instellingssubsidie van de Alliantie Gedeelde trots, gedeeld geluk is gecontroleerd en goedgekeurd door de accountant Dubois & CO.

STICHTING TRANSGENDER NETWERK NEDERLAND**BALANS**

	<u>31-12-18</u>		<u>31-12-19</u>	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Inventaris	254		5.076	
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	11.340		14.095	
Liquide middelen	208.646		187.187	
Som der vlottende activa	219.986		201.282	
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Vooruit ontvangen en te Betalen bedragen	<u>-144.276</u>		<u>-133.712</u>	
		<u>-144.276</u>		<u>67.570</u>
Uitkomst vlot. activa min kortlopend schulden		<u>-144.276</u>		<u>67.570</u>
Uitkomst activa min kortlopende schulden		<u>75.710</u>		<u>67.570</u>
EIGEN VERMOGEN				
Stichtingskapitaal	-100		-100	
Continuïteitsreserve	-30.000		-30.000	
Bestemmingsreserve	-17.747		-45.863	
		<u>-47.847</u>		<u>-75.963</u>
RESULTAAT		28.117		3.317-

STICHTING TRANSGENDER NETWERK NEDERLAND**STAAT VAN BATEN EN LASTEN**

	2018	Begroting	2019
	€	€	€
BATEN			
Overige opbrengsten	2.113	16.988	8.086
Opbrengst Subsidies	344.519	388.665	350.179
Giften en donaties	4.550	5.000	7.439
Som der baten	<u>351.182</u>	<u>410.653</u>	<u>365.704</u>
LASTEN			
Personeelskosten	160.898	134.931	203.807
Huisvestingskosten	12.389	53.121	12.556
Organisatiekosten	6.676	147.727	9.683
Overige Kosten	21.184	7.897	41.104
Kosten coaching en projectwerk uitbesteed	121.928	42.530	101.878
Som der bedrijfslasten	<u>323.075</u>	<u>386.206</u>	<u>369.028</u>
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>28.107</u>	<u>24.447</u>	<u>-3.324</u>
Saldo rentebaten en -lasten	12	- -	6
Exploitatieresultaat	<u>28.119</u>	<u>24.447</u>	<u>-3.318</u>
RESULTAATBESTEMMING			
Toevoeging/onttrekking dossier instellingssubsidie	37.534		-17699
Toevoeging aan buffervermogen		24.447	
Bestemmingsreserves activiteiten	-11.824		14.381
Bestemming Corine van Dun fonds	2.409		
	<u>28.119</u>	<u>24.447</u>	<u>-3.318</u>

**STAAT BATEN EN LASTEN OP
DOELSTELLING**

	2018		2019	
	Begroting	Verslag	Begroting	Verslag
INKOMSTEN				
OCW-instellingssubsidie	272.726	279.545	315.335	287.932
Overige subsidies	20.600	64.975	73.330	62.247
Overige baten	0	4.255	16.988	8.086
<u>Totaal inkomsten</u>	<u>293.326</u>	<u>348.775</u>	<u>405.653</u>	<u>358.265</u>
KOSTEN DOELSTELLINGEN				
Agenderen en vertegenwoordigen	108.842	159.033	134.931	147.280
Netwerk en platform	18.534	11.990	53.121	45.518
Ondersteunen en begeleiden	107.865	129.583	147.727	134.229
Werving baten	4.491	2.692	7.897	6.901
Beheer en administratie	46.705	19.768	42.530	38.303
<u>Totaal kosten</u>	<u>286.437</u>	<u>323.066</u>	<u>386.206</u>	<u>372.231</u>
<u>RESULTAAT UIT ACTIVITEITEN</u>	<u>6.889</u>	<u>25.709</u>	<u>19.447</u>	<u>-13.966</u>
Donaties, rentes en bijzondere baten	11.000	2.409	5.000	10.648
<u>RESULTAAT</u>	<u>17.889</u>	<u>28.118</u>	<u>24.447</u>	<u>-3.318</u>

BEGROTING 2020

INKOMSTEN

Donaties en overige opbrengsten	13.400
Baten fondsen	40.092
Instellingssubsidie	284.131
Overige overheidssubsidies	118.745
Inkomsten	456.368

KOSTEN

Agenderen en vertegenwoordigen	154.866
Platform en netwerk	39.367
Ondersteunen en begeleiden	197.557
Werving baten	9.842
Beheer en administratie	41.627

Totaal kosten 443.259

RESULTAAT 13.109

Transgender Netwerk Nederland, 2020

credits foto-voorblad Lis Dekkers